

Gouden pistes

Stoere verhalen in de sneeuw

Door **Caroline Vlietstra**

Door weer en wind zochten smokkelaars hun weg door de bergen van Oostenrijk naar Zwitserland en weer terug. Een lange en gevaarlijke tocht, zo'n 65 jaar geleden. Nu is de 'Smuggler's Runde' een gloednieuwe skitocht door het bergmassief van Silvretta.

De gouden skiroute van 35,7 kilometer is de langste ter wereld.
FOTOS TVB PAUZNAN-ISCHGL

Douanier op z'n post in de jaren vijftig op de grens van Oostenrijk en Zwitserland.

Zo kom je er

Oud-smokkelaar Emil Zangerl. „We hadden bar weinig.”

Op je telefoon is met de iSki App te zien welk traject je hebt afgelegd.

Het is moeilijk voor te stellen als je door het mondaine Ischgl wandelt, maar vlak na de Tweede Wereldoorlog was het dal waarin Ischgl ligt, het Paznauntal, straatarm. Er was gebrek aan alles en zoals in veel grensgebieden werd hier dan ook flink gesmokkeld. Waar Oostenrijk genoeg van had, kon Zwitserland goed gebruiken en andersom. Maar hoe ging dat smokkelen precies in zijn werk? Oud-smokkelaar Emil Zangerl (83), gestoken in een traditionele Oostenrijkse trui en met ondeugende pre-toogjes, wil ons maar wat graag zijn stoere verhalen vertellen.

Hij legt uit waarom hij zijn leven in de waagschaal stelde voor een paar luxe artikelen en wat geld. „We hadden bar weinig en er was vraag naar goede producten. Hier in Ischgl hadden we boter, kaas, vlees en huiden. In het Zwitserse Samnaun hadden ze koffie, sigaretten, rijst, specerijen, zoetstof en bloem. Die producten wilden de Zwitsers maar wat graag ruilen voor wat ik te bieden had. Dat kon ik dan weer mooi verkopen.”

Op de vraag hoe zo'n tocht te werk ging, begint Emil Zangerl te lachen. „Allereerst had ik de hulp van de dames nodig. Zij

Vlieg je op Innsbruck, dan is het daarna per auto nog 1 uur en 20 minuten naar Ischgl. De trein vanaf het vliegveld is twee uur onderweg. Neem je de auto, dan duurt de reis vanuit Amsterdam 9 uur en 15 minuten.

Gloednieuwe skitocht langs oude smokkelroute Ischgl

moesten erachter komen waar de douaniers zouden gaan posten. Dat verschilde namelijk per dag. Er werd wat geflirt om informatie los te peuten. Zodra wij wisten waar de geüniformeerde beamtben opgesteld stonden, konden wij de reis beramen. Het liefst liepen we met slecht weer en midden in de nacht. Dan hadden we de minste kans om te worden gezien, al maakte het de reis nog gevaarlijker.”

In een tijd van snelle skiliften en goede uitrusting is het lastig voor te stellen hoe het hem tientallen keren is gelukt naar het buurland te lopen en weer heelhuids terug te keren. Zangerl: „Ik denk dat mannen in die tijd beter konden lopen. Die vernuftige skiuitrusting van tegenwoordig hadden we natuurlijk niet. We droegen een knickerbocker, lange kousen, een rugzak en hadden houten ski's waar we stijgvellen onder monteerden om de berg op te kunnen lopen. Bij het afdalen haalden we die huiden er weer af en konden we glijden.”

„Als broekje van zeventien jaar liep ik met zo'n vijftig kilo op mijn rug naar het buurland. De heen- en terugreis kostten me zo'n tien uur. Eten voor onderweg brachten we niet mee, want die ruimte in de tas wilden we liever benutten voor zaken die te ruilen waren. Maar zodra we in Samnaun aankwamen werden we in de watten gelegd, hoor! We kregen uitgebreid te eten en te drinken. De Zwitsers wilden zo hun zakenrelaties veiligstellen.”

Wat het mooiste is dat Zangerl ooit Oostenrijk in heeft gesmokkeld? „Kousen! In Zwitserland hadden ze van die mooie nylonkousen met zo'n zwarte naad erin. Daar waren de vrouwtjes

